

Tredje Afsnit.

Patronatsforholdet til Frue Kirke.

1. Klokkeringning ved Mobilisering.

Fra Kirke- og Undervisningsministeriet modtog Konsistorium under 10. Februar 1887 efterstaaende Cirkulære af s. D. til Patronaterne for Sognekirkerne i Kjøbenhavn, hvilket Konsistorium tilstillede Kirkeinspektionen med Anmodning at drage Omsorg for, at den i Cirkulæret ommeldte Ringning i paa-kommende Tilfælde uopholdeligt foranstaltedes udført:

Da det i kongelig Anordning om Indkaldelse under særlige Forhold af Mandskab m. m. til Hæren og Søværnet af 4de December f. A. § 12 er bestemt, at i Kjøbenhavn skal, naar Mobiliseringsordre udstedes, Chefen for 1ste Udskrivningskreds foranledige, at der ringes fra samtlige Stadsens Kirker i 3 Timer paa den af Kirke- og Undervisningsministeriet fastsatte Maade, skulde Ministeriet tjenstligst anmode Patronatet om for den under det sorterende Kirkes Vedkommende behageligen at lade paalægge Kirkeværgen uopholdeligt at foranstalte den ovennævnte Ringning udført, saasnt han fra Udskrivningschefen tilsiges derom.

Det er af Vigtighed at paaskynde Kommunikationen af nærværende Cirkulære, af hvilket der vil blive tilstillet Patronatet nogle Exemplarer i Forbindelse med Exemplarer af den ovennævnte Anordning.

2. Anbringelse i St. Paulskirken af Basrelieffet: Christi Gang til Golgatha.

I Skrivelse af 3. Marts 1886 meddelte Kirkeinspektionen Konsistorium, at den Afstøbning af Thorvaldsens Basrelief: Christi Gang til Golgatha, som efter Kirke- og Undervisningsministeriets Bestemmelse skulde tages, var færdig, og at Inspektionen havde søgt om et passende Sted til dens Anbringelse, uden at det dog var lykkedes til fuld Tilfredshed. Aarsagen var Størrelsen af dette Arbejde, 37 Alen langt og 3 Alen 2 Tommer højt. Hverken i Thorvaldsens Musæum eller i Musæerne i vore større Kjøbstæder, ja end ikke i Aarhus Domkirke var der fornøden Plads, saa lidt som i nogen anden af vore store Kirker. Inspektionen havde derfor truffet Aftale med Inspektionen for St. Pauls Kirken om at lade anbringe saa stor en Del af Frisen, som passende kunde rummes i Kirkens Kor, der er 19 Alen langt, sammesteds; de øvrige Dele skulde da anbringes i Murene enten i Sidegangene eller i et Par Værelser over Skriftestolene. Inspektionen havde derhos forbeholdt Frue Kirke Ejendomsretten til Kunstværket, saa

at det vil kunne fordres tilbage, naar det gjøres fornødent, samt at Transport, Opstilling og Vedligeholdelse skete paa St. Pauls Kirkens Bekostning. Under 14. Maj 1887 meddelte Kirkeinspektionen Konsistorium, at ovennævnte Opstilling nu havde fundet Sted, og at Magistraten havde tilskrevet Inspektionen med særdeles Tak for den ydede Gave til Forskjønnelse af St. Pauls Kirken.

3. Beplantning af Pladsen om Frue Kirke.

Under 20. Maj 1887 indsendte Kirkeinspektionen til Konsistorium et Forslag fra Kirkens Arkitekt, dels til en Forskjønnelse af Frue Plads ved Plantningen af Træer paa begge Sider af Kirken, dels ved Anbringelsen af et Gitter omkring Kirken. Inspektionen bemærkede, at Pladsen om Kirken vilde vinde meget ved denne Forskjønnelse, da den gjorde et nøgent Indtryk og Kirkens lange Sidemure kunde trænge til Alt, hvad der kunde oplive dens Flader. For at bevare Kirken for den Besudling, Bygningen havde været udsat for, maatte der meget ønskes anbragt et Gitter, som kom til at svare til det, som var blevet anbragt langs Universitetet eller foran Kirkens Hovedportal. Af Bestyrelsen for Biskop Mynsters Legat var i sin Tid blevet tilstaaet et lille Bidrag dertil. Udgiften, der ansloges til 930 Kr. for Beplantning og 3,972 Kr. for Jerngitteret om hele Kirken, foreslog Inspektionen fordelt paa to Aar, saaledes at Gitteret om Korvingen og til Dyrkjøb først opsattes og Aaret efter det paa nordre Side. Efter at Konsistorium ved Skrivelse af 13. Juni s. A. havde forespurgt Københavns Magistrat, om Kommunen, til hvem Ejendomsretten til Frue Plads er overdraget, maatte have Noget at erindre mod fornævnte Plans Iværksættelse, meddelte Magistraten i Skrivelse af 23. Juni s. A., at den vilde kunne give den søgte Tilladelse, dog paa Betingelse af, at Kirken vedligeholdte Træerne, saaledes at Magistraten, hvis den skjønnede, at Vedligeholdelsen ikke var tilbørlig, var berettiget til for Kirkens Regning at borttage Træerne og retablere den tidligere Tilstand, ligesom Magistraten for Gitterets Vedkommende maatte forbeholde sig, at det paa dens Forlangende igjen fjærnedes. Arbejdet ved Optagelsen og Nedlæggelsen af Fliserne burde dernæst ske efter Brolægningsinspektørens Anvisning og under hans Tilsyn, og endelig maatte enhver Reparation af Fortovet, som da eller senere maatte blive nødvendig paa Grund af de omhandlede Arbejders Udførelse, bekostes af Kirken. Konsistorium tilskrev derpaa under 4. Juli s. A. Kirkeinspektionen, at det paa de i Magistratens Skrivelse anførte Vilkaar bifaldt, at den foreslaaede Beplantning udførtes samt, at det med Hensyn til Anbringelsen af et Gitter overlodes til Inspektionen under Medvirkning af Professor, Dr. phil. Ussing at tage nærmere Bestemmelse om dets Anbringelse paa den af Inspektionen foreslaaede Maade, saaledes at der først opsattes Gitter ud til Dyrkjøb. Under s. D. meddelte Konsistorium Københavns Magistrat Underretning om dens Beslutning. Plantningen af Træer paa begge Sider af Kirken har derefter fundet Sted, medens Anbringelsen af Gitter har maattet udsættes paa Grund af de senere indtrufne betydelige Udgifter ved Reparationen af Kirkens Taarn.

4. Eftersyn af Lynaflederne paa Frue Kirke.

Ved Skrivelse af 24. Maj 1887 bemærkede Kirke- og Undervisningsministeriet, at det var nødvendigt, at Lynledninger, der vare anbragte paa Bygninger,

Tid efter anden bleve eftersete, naar der skulde være Haab om, at de kunde opfylde det tilsigtede Øjemed og ikke skulde give Anledning til Ulykkestilfælde. Ministeriet anmodede derfor — samtidig med at der blev truffet en lignende Foranstaltning med Hensyn til Kjøbstadkirker udenfor Kjøbenhavn — Konsistorium om snarest ved Cand. polyt. T. A. Colding at lade foretage Prøver og Eftersyn af Lynledningen paa Frue Kirke. Under 25. s. M. blev der givet Inspektionen Meddelelse herom.

5. Forskjellige Sager.

Under 14. Januar 1887 meddelte Konsistorium efter indhentet Erklæring fra Kirkeinspektionen Samtykke til, at et Beløb af 2,600 Kr. i 4 pCt. uopsigelige Statsobligationer, hvorfor var udstedt Indskrivningsbevis Litr. L. Fol. 989, dateret 6. Februar 1869, stort 2,600 Kr. — indeholdende Bemærkning om, at »over denne Kapital, som tilhører afdøde Klokker ved Frue Kirke, Cand. philos. Frederik Christian Otto Gørtz's Enke, Maria Theresia Henrica Josephine Gørtz, født Søderberg, maa, saa længe Ejerinden lever, ikke disponeres uden Konsistoriums dertil meddelte Samtykke, da Renterne skulde tilfalde hende efter hendes Mands Død» — i Henhold til Lov af 12. November 1886 maatte konverteres, dog paa Betingelse af, at ogsaa efter Konverteringen Disposition over Kapitalen betingedes af Konsistoriums Samtykke.

— Efter Kirkeinspektionens Indstilling bevilgede Konsistorium ved Skrivelse af 9. Juni 1887, at der udbetaltes Klokker Erlandsen paa Grund af lidt Indtægtstab ved Kirkegaardens Overgang til Kommunen et ekstraordinært Gratiale af 100 Kr. i 3 Aar fra 1. Maj 1886 at regne, jfr. Aarb. f. 1880—81 S. 1373—74 og f. 1883—84 S. 276.

I Anledning af at Stolekone ved Kirken Madam Christophersen havde været ansat i 25 Aar ved Kirken, bifaldt Konsistorium efter Kirkeinspektionens Indstilling ved Skrivelse af 9. Juni 1887, at der tilstodes hende et aarligt Lønnings-tillæg af 40 Kr.

— Under 4. Juni 1887 meddelte Kirkeinspektionen, at den havde set sig nødsaget til at bevilge Iste Graver ved Kirken Traustedt Orlov paa et halvt Aar til Gjenoprettelsen af hans i høj Grad nedbrudte Helbred, hvorhos Inspektionen anholdt om Konsistoriums Bemyndigelse til af Kirkens Kasse dels at udrede et Honorar til Assistent i Universitetskvæsturen, Kammerraad Aagaard, der af Inspektionen var antaget til at besøge den største Del af Graver Trausteds Forretninger, dels til at afholde enkelte andre Udgifter, der vilde blive en Følge af de under Trausteds Orlov truffne Foranstaltninger. Ved Skrivelse af 13. s. M. meddelte Konsistorium den ansøgte Bemyndigelse.